

Hambaravihüvitis toob abivajajatele

vähe kasu, sest 30 euro eest
saab vaid väikese ja koleda
plommi. Lk 2, 3

Läänemaa piiril

hukkus autoõnnetuses inimene.
Lk 3

Lääne Elu

Loe värskaid uudiseid www.le.ee

TEISIPÄEV, 4. JUULI 2017 | NR 75 (4020) | 1 EURO

Üheks õhtuks

jõudis rahvus-
ballett
Haapsallu.
Lk 4

NOORTE LAULU- JA TANTSUPIDU

Peo lõpp tõi osalistele pisara silma

Läänemaa rahvakultuurijuht Marju Viitmaa, kes läänlaste peolkäiku koordineeris ja juhtis, tunnistas, et tema jaoks oli kõige emotsionaalsem hetk laulupeo lõpp.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

„Nägin, kuidas väikesed lauljad laulsid nii hingest, et neil pisarad voolasid. Ma arvan, et see laste kaasaelamine tõi välja kogu selle peo sõnumi – mina jään,” kirjeldas Viitmaa.

Tervet laulupidu polnudki tal mahti vaadata, sest suur osa ajast tuli veeta bussiparklas ja saata koduteele tantsijad, kes pärast rongkäigu lõppu laiali hakkasid sõitma. Pääaegu terve nädala Tallinnas veetnud Viitmaa ütles, et kogu proovide ja pidude aeg möödus väga lõbusate ja toredate laste seltskonnas rahulikult ja mõnusalt.

Viitmaa sõnul pidasid lapsed hästi vastu. Väiksemaid tervisehädasid tuli ikka ette – kellel hakkas väsimusest pea valutama, kellel andsid suurest tantsumisest põlved tunda, kellel oli proovipäevadel nägu põlenud või huuled katki. Neid siis salvitati-kreemitati ja tohterdati. Lõbusa näitena tõi Viitmaa ühe moodsa pika tukaga tantsupoi, kes kurtis arstile, et peanahk on pikast tukast valutama hakanud, ja palus arstil tuka sisse pats punuda.

Laulupidu jäi nägemata

Kõige tõsisem trauma juhtus ühe lapsega, kes astus proovis laululava astmete peal nii õnnetult, et väänas jala välja. Lapsel jäigi laulupidu nägemata, vanemad sõidutasid ta laupäeval koju.

Viitmaa sõnul oldi valmis ka kehvadeks ilmadeks – koolimajas keerati soe sisse, nii et kõik said oma riideid kuivatada, ja reede õhtul pakuti Kalevi staadionilt saabunud lastele kohe sooja teed.

„Kes arvab, et lapsed olid väsinud ja kurnatud, siis tegelikult jätkus neil seda energiat küllaga,” ütles Viitmaa ja tõi näiteks, et pika proovi- ja tantsupeopäeva õhtul, kui kuivad riided olid

Risti põhikooli mudilaskoor tervitas laulupeo rongkäigu pealtvaatajaid koduvalla Lääne-Nigula lipukestega.

PEETER LANGOVITS

Pille Saatmäe: rõõm on suur

Kõmsi algkooli mudilaskoori juhendaja Pille Saatmäe ütles, nii tema kui ka Kõmsi laste muljed peost on vägevad ja rõõm suur. Kõmsi mudilaskoori lastele oli see esimene kord nii suurel peol käia. „Vanemate käest kuulsin, et nad olid nii evelil, et juba nädal varem hakati peole sõiduks asju pakkima,” ütles Saatmäe.

„Kodude toetus oli väga suur ja selle eest suur tänu vanematele. Lapsed olid väga kuulekad ja tähelepanelikud,” kiitis koorijuht.

Laupäeva varahommikul kodust teele asunud lapsi ootas samal päeval ees kaks proovi ja proovide vahel jõudsid nad ka Kadrioru parki ja kunstimuuseumi uudistamas käia.

„Pikk päev väsis lastes ära, nii et öörahu tuli üsna ruttu,” ütles Saatmäe.

Rongkäigu kohta tunnistas dirigent, et ei julgenud lastele alguses öeldagi, kui pikk tee neil läbida tuleb, et lapsi mitte ära hirmutada. „Kadrioru kohviku juures nägin ühe poisi pealt, et nüüd on kõik, aga paar julgustavat sõna ja jõud tuli tagasi,” rääkis Saatmäe.

selga pandud ja kõhud täis söödud, läksid poisid veel kooli hoo vi jalgpalli mängima.

Viitmaa sõnul oli peo üks raskemaid hetki see, kui korraldajad otsustasid laupäeval päevase tantsupeoetenduse ära jätta.

„Ka peastaabi jaoks oli see raske, mitte sugugi kergekäeliselt tehtud otsus. Aga ma arvan, et see oli õige, sest tantsijate hulgaks oli ju lapsi alates kuueaastastest,” selgitas Viitmaa. Ta lisas, et vihmast endast hullem oli madal õhutemperatuur ning tugev põhja- ja kirdetuul, mis Kalevi staadionil eriti tunda andis.

Etendusest vabaks jäänud ajal viisid juhendajad lapsed linnaga

tutvuma või kinno. Kõige vanemad tantsijad otsustasid aga osaleda Vabaduse väljakul toimunud alternatiivsel tantsupeol.

Vana auto

Viitmaa ütles, et laupäeval seenevihmas toimunud pillipidu ilm nii väga ei häirinud – rahvapillimängijatel oli katus pea kohal ning platsi ümbritsevad puud hoidsid suurema tuule kinni.

„Minu üllatuseks oli pillipeol vihmasel ilmale vaatamata palju publikut – kõik pingid olid pealtvaatajaid täis,” rääkis Viitmaa.

Ka rongkäik kulges tõrgeteta. „Seekord oli meil rongkäigus

vana veoauto, mis pidas kenasti vastu,” rääkis Viitmaa. Autot oli vaja selleks, et Lihula noored puhkpillimängijad poleks muidu suutnud mängides kogu rongkäiku kaasa kõndida.

Sel aastal olid korraldajad tõstnud peale Tallinna ka Harjumaa peolised rongkäigu lõpu, mistõttu Läänemaa noored kõndisid üsna alguses.

Viitmaa ütles, et pelgas, et nii vara hommikul on ka publikut vähe, kuid nii see polnud.

„Pealtvaatajad olid olemas ning palju hüüti ja elati kaasa,” kirjeldas ta.

Laulupeomuljeid loe ka lk 5.

Haapsalu saab fooriga ristmiku

Esmaspäeval paigaldati Haapsalus Tamme tänava ja Tallinna maantee ristmikule foore. Ristmik peab lõplikult valmis olema 8. juuliks.

„Täna pannakse foore,” ütles Haapsalu linnavalitsuse pressiesindaja Tõnu Parbus eile. „Ehitajal on tähtaeg 8. juulil, järgmisel esmaspäeval läheb linna-poolne komisjon ristmikku üle vaatama. Siis selgub, kas ehitajal on vaja midagi ümber teha.”

Praegu on ristmikul liikluseks avatud üks sõidusuund. Nagu varasemate piirangute aegu, saavad ristmikult läbi Tallinna

Eile algas valgusfoori häälestamine Tamme ristmikul.

ARVO TARMULA

poolt tulijad, vastassuund peab liiklema ümbersõitude kaudu. Neljapäevaks peavad foorid olema paigaldatud ning siis avatakse ka liiklus mõlemal sõidusuunal.

Haapsalus on liiklus fooridega reguleeritud Tallinna maantee ja Jaama tänava ning Posti tänava ja Lihula maantee ristmikul.

Haapsalus on fooridega reguleeritud ka üks jalakäijate ülekäigukoht. Jalakäijate foor on paigaldatud Posti tänavale linnavalitsuse hoone lähisteel.

URMAS LAURI

Haapsalus algasid kuuma klaasi päevad

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Esmaspäeval algasid Haapsalus Evald Okase muuseumi õuel 11. rahvusvahelised kuuma klaasi päevad, mis kestavad nädala lõpuni. Seekord seovad klaasipäevad kuuma klaasi taimede, looduse ja (loodus)teadusega. Muuseumi õuel loomab klaasiahi, hoov on avatud kõigile, kes soovivad klaasipuhumist ja -vormimist näha.

Osalevad klaasikunstnikud Simone Fezer ja Torsten Röttsch Saksamaalt, Anda Munkevica ja Dainis Gudovskis Lätist, Olga Kiritchek Venemaa ja Kai Koppel, Eili Soon, Kateriin Rikken, Kairi ja Herbert Orgusaar ning Kati Kerstna Eestist.

Nädala jooksul valminud töist pannakse kokku näitus, mis avatakse Okase muuseumi põõningugaleriis laupäeval, 8. juulil. Näitus on avatud 6. augustini.

● JUHTKIRI

Hambaravihüvitisest kasinalt kasu

Kui seni ei maksnud riik täiskasvanute hambaravi eest sentigi, siis uue korra järgi hüvitab haigekassa igale ravikindlustusega täiskasvanule kuni 30 eurot aastas, aga korraga mitte rohkem kui poole raviarvest. Et saada hüvitis korraga kätte, peab arve olema 60 eurot, millest patsient ise maksab poole. Kui arve on näiteks 50 eurot, hüvitab haigekassa 25 eurot ja viis eurot jääb ootama järgmist korda. Mida sellest arvata?

Ühest küljest – kes ei täna pisku eest, ei täna ka palju eest. Aastas 30 eurot jääb rahakotti alles. Patsiendi jaoks mugav on ka see, et ei tule esitada tšekki ega oodata ülekannet. 30 eurot arvestatakse kohe arsti juures pikema jututa raviarvest maha.

Teisest küljest ei ole hambaravi hindasid arvestades 30 eurot mingi eriline summa. Kes saab endale korralikku hambaravi lubada, sellele ei tähenda 30 eurot aastas tuhkagi. Neid, kes endale seni hambaravi lubada pole saanud, aga 30 eurot ei aita. Hüvitist ei saa ka järgmisse aastasse üle kanda, et seda n-ö koguda ja siis suurema summa eest hambaid lasta parandada. Kui hambad on käest ära, siis ulatuvad raviarved tuhandetesse ja pole vahet, kas riik sellest 30 eurot kinni maksab või mitte.

Iseasi on veel see, et hambaarstid ise ei ole tõtanud haigekassaga lepinguid sõlmima. Läänemaa tosinast hambaarstist on teinud seda kaks, näiteks Pärnus on lepingu sõlminud viis ja Rakveres null hambaarsti, kogu Eestis alla viiendiku arstidest. Nii et hüvitis, kuigi pisike, nagu kehtiks, aga arste, kelle juures saaks 30 eurot odavamalt, on näpuotsaga.

Kas need riigieelarves hüvitiseks planeeritud kümme miljonit eurot ka ära kulutatakse, näitab aeg. Mida aga tasuks kiita – eakatele hüvitab haigekassa varasema alla 20 euro asemel 85 eurot aastas ja see on kindlasti tõhusaks abiks.

● TEISED LEHED

Olev Remsu: avalikus ruumis vohab vulgaarsus

POSTIMEES. Praegust aega iseloomustavad debatid, milles puudub kriitiline mõtlemine ja usutakse emotsioonidele tuginedes kõike, mis pähe hüppab, kirjutab kolumnist Olev Remsu. Intellektuaalselt ollakse võimelised kommenteerima vaid eilseid-tänaseid juhtumusi, üldisem ja hinnangut määrav suhtumine on aga pärit eelarvamuste ja käibetõdede udust.

Äsja rullus meie silme ees hõberemmelga komet. Kas tunda kaasa klounidele, kes on ise klouniteele asunud? Võib öelda, et osa süüd langeb veidrusi jahtivale meediale, ent puu ümber ja otsa mindi ometi ise. Ühel pool oli/on argumentatsioon (vähemalt põhjendamise üritus), teine pool aga piirdus hõberemmelga emapuuks tituleerimisega. Mõlemal väitel pole asja faktimaailma, tegemist on kujunditega, mis aitavad formeerida kergeusklikke, kuid ei seleta asja.

Rühm poliitikuid on haistnud, et õhus ripuvad potentsiaalsed hääled, ja loonud riigikogus looduslike pühapaikade toetusrühma. Remsu peab vulgaarkuulutajaiks kõiki, kes õhutavad eelarvamusi. Õiged looduskaitjad peaksid meid päästma rumalatest käibetõdedest.

● LAUSELAEN

„Ma ebaseaduslike otsuste hääletamisest osa ei võta, vallavanema vabastamine tervislikel põhjustel on absurd.”

Nõva volikogu liige **Ilme Peedoson** volikogu istungil, kus otsustati kriminaalkorras süüdi mõistetud vallavanem Deiw Rahumägi töölt vabastada tervislikel põhjustel. LE, 1. juuli 2017

Libatohtrid meditsiinisüsteemis

Alles see oli, kui meedias ja avalikkuses pakkus kõneainet MMS- ja kloordioksiidravi skandaal ühe kurikuulsa perearsti osalusel.

Nüüd aga on üks sootuks isehakanud doktor viieks aastaks tingimisi vangimõistetud. Iseenesest kurioosne lugu, kuidas Taru Ülikooli võltsitud arstidiplomi ja teab mis kahtlasi kanaleid pidi soetatud teab mis meditsiinitehnika olemasolu korral on võimalik täitsa realses elus arsti mängida, patsiente vastu võtta, neid „ravida” ja raha teenida.

Ühtpidi näitab see muidugi, et kergeusklikke inimesi on väga palju, ning seejuures veel selliseid, kes ometi samas umbusaldavalt riiklikku ravisüsteemi, on selle suhtes lootuse kaotanud või ei pääse lihtsalt löögile. Ning tegelikult ei osutagi nende inimeste liimileminek ja petiste ohvriks langemine mitte laiduväärsele kergeusklikkusele ja rumalusele, vaid minu meelest hoopis meie riikliku meditsiinisüsteemi puudujääkidele, nii et igast taolisest juhtumist peaksime me eelkõige õppima ja õppust võtma, mitte niivõrd noid soolapuhujaid kohtu alla andma või meedias avalikku häbiposti naelutama.

Mida keerulisemaks muutub haigekassa rahastatavas meditsiinisüsteemis eriarsti juurde pääsemise labürint ja mida kiiremini saavad aasta alguses otsa haigekassa rahastatavate ravijuhtude jaoks välja antavad vastuvõtuajad, seda priskemaks paisub šarlatanide ja soolapuhujate leib, seda rohkem leiavad nad endale patsiente, kes ei pöördu nende poole mitte kergeusklikkusest, vaid eelkõige paanilisest lootusest leida abi oma hädas. Leida üldse „eriarst”, kel-

AIDI VALLIK
kolumnist

le vastuvõtule nad käegakatsutavas tulevikus pääseda võivad.

Normaalne ei ole olukord, kui isegi plaanilise pikaajalise ravi korral on patsiendil peaaegu võimatu saada numbrit oma raviarsti vastuvõtule. Olen nüüd lähedaste isikute kaudu sellise olukorraga juba kahte puhku tutvunud. See on see, kui pikaajalist kroonilist haigust põdev inimene on eriarsti juures juba alustanud ravi, käinud ühel või mitmel vastuvõtul, ja eriarst kutsub ta tagasi näiteks kahe kuu pärast, aeg pandagu enne registratuuris kinni.

Registratuuris selgub, et selle kuu vastuvõtuajad on juba otsas ja järgmise kuu graafikut veel ei ole. Järgmise kuu esimese tööpäeva hommikul kell 8.30 registratuuri helistades saab teada, et ka selleks kuuks on kõik vastuvõtuajad otsas. Ja kolmanda kuu alguses juhtub sama. Ja neljanda. Ja viienda.

Tasulisse saaks kuu aja pärast 50 euro eest, aga siis tuleks teha kõik uued analüüsid, ülevõtted ja muu selline, ikka oma raha eest, ja arst pealegi ei ole ju see, kes oma raviga alustanud on. Aga me räägime näiteks vähihaigest! Me räägime näiteks raske kroonilise luuhaigusega inimesest! Me räägime näiteks tõesti eluohtliku haiguse diagnoosi saa-

nud patsientidest, kes ei pääse enam oma arsti juurde!

Need pole ju üksikjuhtumid, selline arstiaegade defitsiit on tänases Eestis tavaline ja juba isegi harjumuslik. Nii nagu puude puhulgi haigekassa rahastatavate tugiteenuste saamine. Kuuldavasti sai see nimekiri juba pooles jaanuaris terve aasta eest täis.

Selge see, et kaubapuudus sünnitab musta turu ja rahuldumata vajadus arstiabi järele annab võimaluse ning leiva igasugustele šarlatanidele.

Võime neid süüdi mõista ja teha, mis tahame, selle lohe pea raiub maha ainult see, kui inimesed taas reaalset ja regulaarselt eri- ja oma raviarstide juurde hakkavad pääsema, kui neil vaja on. Olen kindel, et vastasel korral hakkame me isehakanud tohtritest, nii esoteerilistest kui ka meditsiinile apelleerivatest, lihtsalt järjest rohkem kuulma ning lugema, pandagu neid selle eest kinni kui palju või tehtagu mis tahes.

Kuni riiklikus meditsiinis süsteem ei toimi ja parem käsi ei tea, mida vasak teeb ja haigekassa sipleb puudujääkides sellest hoolimata, et kõik maksavad makse, seni otsivad hädas inimesed lihtsalt abi sealt, kust saavad, mitte sealt, kust mõistlik oleks. Ja seni ollakse nõus ka kohvikulaua taga „arstile” vereproovi andma, mille episoodi tõttu isehakanud doktor Smirnov, kellel olid kabinetid patsientide vastuvõtmiseks nii Tallinnas, Pärnus kui ka Kiviõlis, vahele jäigi. Enamik libatohtreid, ma arvan, nii rumalasti aga siiski ei tee ja vahele ei jää.

● **Tasulisse saaks kuu aja pärast 50 euro eest, aga siis tuleks teha kõik uued analüüsid, ülevõtted ja muu selline, ikka oma raha eest.**

Eesti eesistumist ei karda

Kui Eesti oli saanud Euroopa Liidu ja NATO liikmeks 2004. aastal, leidis aset oluline muutus meie riigi kuvandis. Töötasin toona Postimehe välisuudiste toimetuses ja mäletan hästi, kuidas äkitselt tõusis välisajakirjanike huvi Eesti vastu. Et Eesti oli Euroopa Liidu ja NATO liige, hakkas paljusid huvitama, mida Eesti ühest või teisest maailma asjast arvab. Enne oli huvi Eesti vastu mõne välisajakirjaniku eksootiline hobi, aga pärast liitumist läks asi tõsiseks.

Nüüd, Eesti Euroopa Liidu eesistumise alates on huvi Eesti vastu veelgi kasvanud. Muidugi on erinevus 2004. aastaga asjaolu, et pärast eesistumist huvi mõistetavalt kahaneb, kuid me peame siiski kuue kuu jooksul olema valmis vastama igasugustele küsimustele. Seda näitas kas või 30. juunil aset leidnud peaminister Jüri Ratase ja Euroopa Komisjoni presidenti Jean-Claude Junckeri pressikonverents, kus küsiti muu hulgas Küprose ja rändekriisi kohta.

ERKKI BAHOVSKI
Diplomaatia peatoimetaja

Väikertigi olemasolu seisneb pidevalt enda tõestamises. Eesistumine pakub enda tõestamiseks mitmel rindel võimalusi. Esiteks õnnestub loodetavasti kinnistada Eestil nn vanas Euroopas endast kuvand kui tõsiseltvõetavast riigist. See väide pole lihtsalt sõnakõlks, arvestades Venemaa katseid meid näidata kui riiki, mis on läbi kukkunud. Et Venemaa ise on rikkunud viimastel aastatel palju rahvusvahelise elu reegleid, on see ülesanne meile ka varasemast lihtsam.

Teiseks on muidugi kõik see, mis seostub PRiga. Üks Euroopa Komisjoni ametnik ütles kunagi, et eesistumine pole PR-harjutus, kuid ei saa ju kasutamata jätta võimalust Eestit laiemale maailmale tutvustada. Ent mitte ainult – eesistumine aitab loodetavasti tuua Euroopa Liitu ka meile endile lähemale. Euroopa Liidu juhid Tallinna tänavail pisenavad võib-olla ettekujutust, nagu oleks Brüssel kuskil arusaamatus kaugustes.

Kolmandaks – ja see on vast siiski kõige tähtsam – ongi põhjus, miks eesistumine ikkagi ametlikult pole PR-harjutus. See on Eesti suutlikkus ohjata Euroopa Liidu Nõukogu tööd. See on oskus juhatada koosolekuid eri tasemetel ja suunata agendat nii, et esile pääseksid tähtsad küsimused ja mitte nii olulised küsimused jääksid tagaplaanile. Siin ei ole tegelikult vastandumist Eesti ja Euroopa Liidu huvide vahel, sest tuggev Euroopa Liit ongi Eesti huvides. Seega peab Eesti tegema eesistumise ajal kõik endast oleneva, et Euroopa Liit oleks kuue kuu pärast tugevam kui praegu.

Muidugi võib puhkeda kuskil mõni kriis, kuid me peame olema valmis. Juba asjaolu, et Eesti võttis pärast Brexiti referendumit eesistumise kuus kuud planeeritust varem enda õlgadele, näitas, et me ei karda. Ei maksa karta ka eelseisvat kuut kuud.

Artikkel pärineb rahvusvahelise kaitseuuringute keskuse blogist.

Presidendi laulupeokõne: vajame rõõmsat Eestit

Hea Eesti rahvas, hea laulurahvas, hea tantsurahvas! Tänu teile on see nädal Eestis täis rõõmu.

Rõõm on tugevam kui vihm. Rõõm on tugevam kui torm. Veel enamgi – rõõm on vapram kui hirm. Noorte laulurõõm on meie tulevaste üldlaulupidude rõõm.

KERSTI KALJULAI
president

Rahvatants elab me koolides, sest alati on tulemas tantsupidu. Nagu vanasõna ütleb: see viis, mis noorelt õpib, see vanalt peab.

Olge uhked ja olge rõõmsad, sest ainult rõõmus inimene on enesekindel ja lahke. Meil on andmisrõõm. Loomisrõõm. Avastamisrõõm. Lenduminemise, tagasitulemise ja taas-

kohtumise rõõm. See kõik kokku, see on elurõõm.

Ainult rõõmus inimene naeratab ja ainult naeratavale inimesele naeratakse vastu. Kui Eesti naeratab, siis naeratakse meile ka teised. Me vajame nii väga rõõmsat Eestit, sest just laulsime: mu isamaa, mu õnn ja rõõm.

UUS HAIGUSTOETUS

Haapsalus saab hambaravihüvitist kahe arsti juures

Juulist tasub haigekassa ravikindlustatud täiskasvanu hambaravi eest aastas kuni 30 eurot ja pensionärile kuni 85 eurot.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Hüvitist on võimalik kasutada vaid haigekassaga lepingu sõlminud hambaarstide juures. Läänemaal on seni lepingu sõlminud kaks Haapsalu hambaarsti: Monika Proosväli (Hammas OÜ) ja Ülle Siir (Dr. Siiri Hambaravi). Läänemaal tegutseb tosin hambaarsti.

„Sõlmisin lepingu, et patsientidele vastu tulla,” ütles Ülle Siir. Kui ravikindlustatud täiskasvanule hüvitab haigekassa 30 eurot aastas, siis pensionärile 85 eurot aastas. „Pensionärile on see päris märkimisväärne summa,” märkis Siir. Murega, et pole võimalik hambaravi eest maksta, on Siir kokku puutunud, kuigi mitte eriti palju.

„Aga ma usun, et kindlasti tuleb rohkem patsiente, töövõimetus- ja lihtsalt pensionäre,” ütles Siir. Juba eile küsis üks patsient Siirilt, kas hüvitist kehtib, kuid arvutiprogramm ei käivitunud.

„Siis jäi, et tuleb ju jälle ja järgmisel korral saab,” ütles Siir.

Hambaarst Monika Proosväli loodab haigekassa hüvitise toel leida uusi patsiente.

URMAS LAURI

Väikese plommi raha

Monika Proosväli on Haapsalus hambaarstina töötanud ligi 30 aastat ja näeb hüvitises võimalust uusi patsiente leida. Lepingu on ta sõlminud pooleks aastaks.

„Miks mitte seda teha. Mina hambaarstina haaran sellest võimalusest kinni. Ehk tuleb ka uusi patsiente. Kuidas ta toimima hakkab, seda näitab aeg,” ütles Proosväli. Eile ükski patsient hüvitist ei küsinud. „Muidu on küsitud küll. Kui aega on pandud, siis on öeldud, et tulevad pärast 1. juulit,” ütles Proosväli.

Et patsient hüvitist saaks, tuleb arstil hambaid ravida haigekassa hinnakirja järgi, kus hinnad on arsti kehtestatud hindadest palju arstide sõnul tükki maad madalamad. Proosväli ja Siir kinnitavad, et Haapsalus on pigem vastupidi – haigekassa kehtestatud hinnad on Haapsalu omadest kõrgemad (väl-

Hambaravihüvitis

30eurost hüvitist saab kasutada kuni poole raviarve eest tasumiseks. Teise poole tasub patsient. Kui arve on näiteks 50 eurot, tasub 25 eurot haigekassa ja 25 eurot patsient. Ülejäänud 5 eurot hüvitist jääb kasutamiseks järgmisel visiidiil sama aasta lõpuni.

Hüvitist kehtib esmavajalikele teenustele nagu vastuvõtt, diagnostika (sh röntgen), ravimid ja täidise paigaldamine, hamba eemaldamine, mädakolde avamine ja ravimine, juureravi, igemealuse hambakivi eemaldamine ja tuimestus.

Rasedate, väikelaste emade, osalise või puuduva töövõimega inimeste ja üle 63aastaste arvest tasub haigekassa alates aastas kuni 85 eurot (omaosalus 15 protsenti).

Hüvitist arvestatakse maha arsti juures, seega maksab inimene hüvitise võrra väiksema summa ega pea esitama tagantjärele taotlust hüvitise saamiseks.

ALLIKAS: HAIGEKASSA

ja arvatud täidiste ehk hamba-plommi puhul).

„Eks hinnad ole erinevad. Tallinnas on oma hinnad ja erinevad on hinnad ka Haapsalus. Minule on lepingu sõlmimine pigem kasulik,” ütles Ülle Siir.

Sama märkis ka Monika Proosväli. Visiiditasu tema juures on viis eurot, haigekassa hinnakirjas üle 25 euro (esmaviisiit) ja üle 15 euro (korduviisiit). Juureravi Siiri juures on odavam kui haigekassa hinnakirjas. Nii saabki

arst hüvitatud protseduuri eest rohkem raha, patsient paraku aga vähem ravi. „Saab näiteks visiidi ja väikese plommi. Ega muud suurt saagi,” ütles Proosväli. „Näiteks ühe hamba saab välja tõmmata,” ütles Ülle Siir. Kui hüvitis on ära kasutatud, saab hambaid ravida taas oma hinnakirja järgi.

Vähe taotlusi

Taebla hambaarst Maret Talving haigekassaga lepingut sõlmima ei ruttu. „Ma ei ole hüvitise vastu, väga hea, kui inimesed saaksid hüvitist, aga haigekassa hinnad on nii madalad ja nõudmised meie tööle on väga kõrged. Täidistest kõige odavam ehk saaks panna, aga see täidised ei ole esteetiline,” ütles Talving.

Talvingu sõnul tulevad ehk haigekassa hinnakirja järgi ravides välja need kliinikud, kus

on rohkem arste. „Mina olen üks ja ei saa seda endale lubada,” ütles Talving. Ka ei arva ta, et hüvitist tooks talle patsiente juurde.

Kogu Eestis on haigekassaga lepingu sõlminud 60 arsti. Valgemaal pole seni sõlmitud ühtegi lepingut. Haigekassa kommunikatsioonitalituse juhi Liis Hinsbergi sõnul sõlmitakse lepinguid jooksvalt, lepingute sõlmimine ei lõppenud toetuse kehtima hakkamisega 1. juulist. Lepingu juba sõlminud ja lepingut taotlevaid arste on Hinsbergi sõnul ligi viiendik Eesti hambaarstidest.

„Osa on öelnud, et teevad seda sügisest, pärast puhkust. Osa ütleb, et jälgib, kuidas süsteem käitub. Eesmärk on, et ikkagi igas maakonnas oleks keegi,” ütles Hinsberg. Läänemaalt rohkem taotlusi seni laekunud ei ole.

Kahe auto kokkupõrkes hukkus kaasreisija

Pühapäeva õhtul Rehemäel toimunud liiklusõnnetuses hukkus 45aastane naine, kaks inimest viidi haiglasse.

Pühapäeval kella 18 paiku põrkasid Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla maantee 37. kilomeetril Rehemäel kokku sõiduauto Honda ja mahtuniversaal Ford. Laupäevakohal saadud vigastustesse Fordi kaasreisija, 45aastane naine. Hukku ei olnud läänlane.

Läänemaa politseipealik Andrei Taratuhin ütles, et õnnetuse asjaolud pole veel selged ja põhjustest saab täpsemalt rääkida siis, kui eksperdid on oma töö teinud. Esialgsel andmel kaldus Tallinna suunas liikunud Ford vastassuunavööndisse, kus põrkas kokku vastu tulnud Hondaga.

Raske õnnetus sulges maantee pikaks ajaks.

OLIVER PANT

Kokkupõrke tagajärjel paiskus Honda teelt välja põllule. Mõlema auto esiosa sai kokkupõrkes tugevalt kannatada.

Kohale saabunud päästjad aitasid inimesed sõidukeist välja. Läänemaa operatiivkorrapid-

ja Hannes Klissi sõnul saadi inimesed kätte autosid lahti lõikamata.

Kiirabi viis Honda roolis olnud 1992. aastal sündinud mehe ja Fordi juhtinud 1971. aastal sündinud mehe Tallinna haig-

lasse. Rohkem reisijaid autodes ei olnud.

Taratuhini sõnul olid teel olud õnnetuskohas head: teekate oli kuiv ja nähtavus hea. Seda, kas juhid olid kained ja kas turvavarustust oli kasutatud, selgitab samuti ekspertiis. Küsimusele sõidukite võimalike kiiruste kohta ütles Taratuhin: „Autosid vaadates on tõenäoline, et nad sõitsid maanteekiirustega.”

Liiklusõnnetuse asjaolude väljaselgitamiseks alustatakse kriminaalmenetlust, mida juhib Lääne ringkonnaprokuratuur.

Avariitõttu oli liiklus sel teelõigul mitu tundi tugevasti häiritud. Esialgu ei pääsenud õnnetuskohast üldse mööda sõitma ja liiklus mõlemal suunal seisis. Seejärel suunati Tallinnast Haapsalu poole suunduv sõidurida üle

põllu avariikohast mööda. Liiklus taastus kella 22 paiku.

„Suvisel ajal toimub palju üritusi, on puhkuste aeg ja inimesed liiguvad palju ringi. Sellepärast palume kõiki liiklejaid olla väga tähelepanelikud, valida turvaline sõidukiirus, hoida pikivahet, alati olla roolis kained ning suunata kogu oma tähelepanu sõiduki juhtimisele, et kõik jõuaks turvaliselt kohale,” lisas Andrei Taratuhin.

Pühapäevaõhtune avari oli teine Läänemaal toimunud hukkunuga liiklusõnnetus sel aastal, mõlemal korral said surma just kaassõitjad. Tänavu aprillis sõitis 22aastane noormees Oru-Soolu-Jalukse teel kurvis teelt välja ja vastu puud. Avariis hukkus autos kaasreisijana viibinud 29aastane mees. KAIRE REILJAN

LÜHIDALT

ARVO TARMULA

Ammoniaak sundis elanikud tubades püsima

Haapsalu jahisadamate naabrus Kaluri 24 kortermaja taga asuvas garaažis purunes laupäeval koristamise ajal pudel, kust valgus muldpõrandale 20 liitrit ammoniaaki.

Ohtlikku kemikaali kutsuti koristama päästeamet. Anonüümseks jääda soovitud Kaluri 24 maja elanik rääkis, et laupäeva pärastlõunal saabusid päästeametnikud garaaži juurde. Halba aimamata hoidis proua aknaid lahti. Veidi aja pärast jõudis elanikeni teade aknad ning ukseid kinni hoida ja toas püsida. „Hiljem silmad veidi kipitasid,” nentis proua. Saabus ka kiirabi elanike tervislikku seisundit kontrollima, keegi hospitaliseerimist ei vajanud.

Kuna Haapsalus vastavat tehnikat ei ole, tulid kohale Pärnu päästeametnikud, kes hingamisaparaatidega varustatuna korjasid reostunud pinnase kilekottidesse. Kotti sisu utiliseerimine jäi omaniku ülesandeks.

Ohtuks olid kõik päästjad lahkunud ning garaaži piiratud lintidega ja suletud tabalukuga. Esmaspäeval oli piirdelint endiselt garaaži ukse ees. Ammoniaak on värvusetu, kuid iseloomuliku lõhnaga õhust kergem gaas. Lämmastiku ning vesiniku ühend on meile tuttav vesilahusena nimega nuuskiiritus.

Grete Lehema

Nõvalt Varikule saab nüüd sõita tolmuvabalt

Vaisi-Kuijõe maantee 11,5 km pikkune teelõik Vaisi ristmiku Varikuni on nüüd mustkatttega, tolmuvabalt saab liigelda ka Ollimäe-Koluvere 3,9 km pikkusel teelõigul.

„Varikult Vaisini oli kaheaastane objekt, mullu ehitati purustatud kruusast alus, tänavu sai tee mustkatte,” ütles maanteeameti Lääne regiooni ehitusosakonna projekti juht Urmas Robam. Samamoodi, kahe aasta jooksul, saadi korda ka Ollimäe-Koluvere 3,9 km pikkune teelõik. „Mõlemal teel tehti kruusalusele 2,5kordne pindamine.”

21,5 kilomeetri pikkune Vaisi-Kuijõe maantee sai Keila-Haapsalu maanteest kuni Varikuni mustkatte 30 aastat tagasi. Selle ehitas toonane Haapsalu TREV.

Nõukogude aja lõpus seati eesmärk, et kõik kolhoosikeskused peavad rajoonikeskusega olema ühendatud tolmuvaba teega. Et toonase Nõva kolhoosi kontor oli Varikul, sai see tee juba kaheksakümnendate lõpus tolmust vabaks.

Riguldi-Nõva sai mustkatttega tee alles 2009. aastal. Nõvalt Tallinna suunas sai tee tolmuvabaks aasta hiljem.

Projekteerimine käib 30 km pikkusel Keila-Haapsalu maanteelõigul Läänemaa piirist kuni Linnamäeni. Millal see esimese etapi, 10kilomeetrise Seljaküla lõigu ehitamine algab, seda Robam veel öelda ei osanud. „Ma ei julge pead anda, kavad muutuvad,” nentis Robam.

Lisaks Risti-Virtsu maantee Koluvere-Üdruma ja Kõmsi-Virtsu remondilõigule käib praegu töö ka Palivere kergliiklusteel.

Kui palju õnnestub Kõmsi-Virtsu rekonstrueeritaval teelõigul üle jääva asfaldifreespuruga sealkandis kruusateid tolmuvabaks muuta, pole praegu veel päris selge. Arvata on, et freesipurust jätkub mustkatte ehitamiseks Massust kuni Rannaküla teeristini.

Urmas Lauri

Suurepärase kingiidee!

Kinkekaart Lääne Elu tellimusega

Kinkekaardid on saadaval Lääne Elu toimetuses
aadressil Posti 30, E-R kell 8.30–17.
Tel 473 7222
Soovist võid teada anda ka e-postiga info@le.ee

HEA
METSAMANIK!

Metsa uuendamise toetust saab küsida maa-
pinna ettevalmistamise, metsataimede soetmise
ja istutamise ning noorte metsataimede
hooldamise eest.

Toetust saab küsida kuni 14. juulini.

Taotluse saab esitada vaid e-PRiAs!

Kui küsid toetust läbi metsaühistu, on toetuse
määr kaks korda suurem.

Läänemaal abistab metsaomanikke
toetuste taotlemisel Läänemaa Metsaühistu.

Lisainfot metsa uuendamise toetuse kohta ja
metsaühistute kontaktid leiab erametsaportaalist
www.eramets.ee.

Toeta oma metsa!

HAAP-
SULAHaapsalu
Kaubamajas1.-31.
juuli
2017coop
HaapsaluHinnad
sulavad
kuni

70%

TŠAIKOVSKI FESTIVAL

Balletietendus kolis
viigilt linnusesse

Kolmapäevast laupäevani väldanud Tšaikovski festival täitis
linna kauni muusika ja kontserdisaalid pealtvaatajatega.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Haapsalu muusikakooli klaveriõpetaja ja kontsertmeister Jüri Ilves meenutas, et Tšaikovski muusikapäevi on Haapsalus ka varem peetud, kuid nüüdne, hoopis uute inimeste korraldatud festival oli igati tänuväärne ettevõtmine. „Tšaikovski romantiline muusika sobib Haapsalu öhkkonnaga väga hästi,” ütles ta.

Kammerlik öhkkond

Ilvese sõnul ei lubanud rahakott küll kõiki kontserte külastada, kuid ühiskümnaasiumi saalis toimunud romansside kontsert, kus Moskva Novaja Opera solistid esitasid kõik Tšaikovski romansid, pakkus elamuse. „Sinna saali sobis see muusika oivaliselt – kammerlik öhkkond ja kõla,” kirjeldas Ilves. Ta lisas, et ka Eesti Kontserdi klaverihäälsetaja oli gümnaasiumi klaveri juures väga head tööd teinud ja pili kõlama pannud.

Ilves lisas, et nii palju, kui ta teiste inimeste käest kuulnud on, olid kõik festivalikava ja kontsertidega väga rahul. „Igal juhul suur tänu korraldajatele,” ütles ta. „Ma loodan, et sellest festivalist kujuneb üks ilus tava.”

Niisugusel kujul esimest korda peetud Tšaikovski festival tõi Haapsallu oma ala tipptegijad: Moskva Novaja Opera, klaverikunstnik Kalle Randalu ja Eesti rahvusballeti. Nelja festivalipäeva jooksul toimus üheksa kontserti ja etendust kuursalis, Jaani kirikus, Läänemaa ühiskümnaasiumis, Haapsalu piiskoplinnuses, kultuurikeskuses ja toomkirikus ning promenaadi kõlakojas.

„Meie jäime väga rahule ja kõik, mis toimus, oli suurepärase,” ütles Eesti Kontserdi meediajuht Lauri Aav.

Tema sõnul on ka festivali põhiraskust kandnud Moskva Novaja Opera väga kõrge töökultuuriga ja ühisele muusikalise-

le eesmärgile pühendunud kollektiiv.

Kõik sisekontserdid läksid täissaalidele ja Aava sõnul oli igal kontserdil vaja juurde tuua lisatoole, et kõik kuulajad ära mahuksid.

Kurta ei saa ka vabaõhu kontsertide külastatavuse üle, kuigi nende õnnestumises mängib olulist rolli ilm. Kehvale ilmale vaatamata oli reede õhtul toimunud kontserdile, kus kantati ette 1. klaverikontsert ja 6. sümfoonia, linnuse õuele paigutatud 1500 istekohta peaaegu välja müüdud.

„Jolanta” puhul oli publiku huvi ehk veidi väiksem,” ütles Aav. Ta lisas, et ilmselt oli põhjuseks see, et „Jolanta” pole publikule nii tuntud.

Ainus ettevõtmine, mille toimumises vihmane ilm korrektiivetegi, oli reede õhtuks Haapsalu Väikesele viigile planeeritud balletietendus „Luiged”. Et vihm muutis viigile ehitatud lava libedaks, otsustasid korraldajad etenduse üle viia piiskoplinnusesse.

Rohkem seisukohti

Haapsalu linnapea Urmas Sukles ütles, et lava viigi tarbeks on nüüd valmis ehitatud ja kuigi sel aastal seda kasutada ei õnnestunud, on järgmisel aastal uus võimalus.

Sukles märkis, et esimene festival andis korraldajatele hea ko-

Rahvusballeti tähed Alena Shkatula ja Denis Klimuk Haapsalu rahva ees.

2 × ARVO TARMULA

Linnusekirik oli lavale võimsaks dekoratsiooniks.

gemuse: „Nüüd teame, et näiteks linnusekontsertidele on võimalik paigutada rohkem kohti ja müüa ka seisupileteid ning et väiksemaid kontserte saab muude koh-

tade kõrval korraldada ka kultuurikeskuse saalis.”

Sukles ütles, et pole mingit kahtlust – Tšaikovski festival tuleb kindlasti ka järgmisel aastal.

Lahkus legendaarne käsitöömeister Silvi Saarlo

Pühapäeval, 2. juulil lahkus oma 86. eluaastal meie seast legendaarne Haapsalu käsitöömeister Silvi Saarlo.

„Silvi panust rahvusliku käsitöö edendamisse on raske üle hinnata. Tänu Silville on Läänemaa käsitöö elav ja tegus,” ütles Haapsalu käsitööseltsi esimees Mirje Sims Lääne Elule.

Silvi Saarlo oli Haapsalu käsitööseltsi asutajaliige ja esimene juht 1992. aastast. Seltsi töös osales ta kuni viimase ajani. Haapsalu salli meistrina on ta kantud Eesti vaimse kultuuripärandi nimistusse. Saarlod teatakse mitte üksnes Haapsalus ja Läänemaal, vaid kogu Eesti käsitöömeistrite seas.

„Haapsalu sall on Silville väga palju tänu võlg, see, et traditsioon elab,” ütles Sims.

Silvi Saarlo.

ARVO TARMULA

Haapsalu käsitööseltsi liikme Aime Edasi sõnul oli Silvi Saarlo ihu ja hingega aastakümneid Haapsalu salli alalhoidja, aga ei piirdunud sugugi vaid salliga.

„Eesti rahvuslik käsitöö oli tema südameasi. Ta oskas kõike, tegi ja õpetas,” ütles Edasi.

Niisugust käsitööset, mida Saarlo valmis teha ei osanud, ei olnud olemas.

Silvi Saarlo

- 8. märts 1931 – 2. juuli 2017
- Lapsepõlve veetis Püises
- Õppis käsitööd Kehtna kodumajanduskoolis
- Haapsalu käsitööseltsi asutajaliige ja esimene juht
- Ilma vardakotita naljalt kodust välja ei läinud
- Lähtus põhimõtetest: kui midagi teed, tee korralikult; kui alustad, tuleb ka lõpetada; kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab

Saarlole meeldisid väga noored ja ta klappis nendega hästi.

„Tal oli väga hea meel, kui käsitööseltsi rohkem noori hakkas tulema,” meenutas Edasi. „Minule oli ta suureks õpetajaks.” Eda-

sist sai Saarlo järel Haapsalu käsitööseltsi teine juht.

Silvi Saarlo õppis käsitööd Kehtna kodumajanduskoolis ja tema kõik ametikohad peale esimese olid seotud käsitööga, nii et töö oli talle ka hobi. Ilma vardakotita ta naljalt kodust välja ei läinud. Käsitööd tegi ta oma sõnul veebruarist maini, sest enne veebruari oli liiga pime, suvel aga ei taha ükski mõistlik inimene toas istuda. Suviti kiskus Haapsalusse „sisse registreeritud” silvit ikka Püisesse. Püise looduse on ta ka vaiba sisse kudunud. Käsitööd hakkas ta ema järel tegema juba lapsena ja heeldas viieaastasena omale murumütsi. Oma 85. sünnipäeva mullu tähistas Silvi Saarlo käsitöönäitusega Haapsalu pitsikeskuses.

KAIE ILVES

Laulupidu läks südamesse

Pühapäeva õhtul lõppes Tallinnas XII noorte laulu- ja tantsupidu, laulupeo kontserdil „Mina jään” sulasid lauluväljakul ühte üle 26 000 laulja ja muusiku platsil olnud enam kui 70 000 pealtvaatajaga, teatasid korraldajad.

Laste ja noorte laulupeo lõppakord, koorijuhid seisavad kõige ees. Laulukaares kõlab hingemäng Kärt Johansonil loodud rahvaluuleaineline „Õhtu ilu”.

6 • PEETER LANGOVITS

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Helilooja, koorijuht ja muusikaõpetaja Sirje Kaasik võttis noorte laulu- ja tantsupeo kokku ühe sõnaga – vapustav.

„Minu meelest oli see pidu vapustav,” ütles Kaasik. „Noorte energia... See, kui südamesse nad seda võtsid. Ei saanud kohe pisaraid tagasi hoida.”

Palju uusi laule

Eriti meeldis Kaasikule see, et laulupeo kavas oli palju uusi, noorte heliloojate kirjutatud huvitavaid laule ning see, et dirigendipuldis oli nii palju noori koorijuhte. „See peabki nii olema, see oli korraldajatel hea leid,” nentis Kaasik.

Lisaks huvitavale muusikale, mis laulukaare alt kõlas, torkas Kaasikule silma see, et tänavusel peol olid ka kuulajad väga erilised. „Ma käisin ridade vahel, inimesed kuulasid süvenenult, ei lobisetud,” meenutas Kaasik. „Lauluväljaku kaugemas küljes, lauluisa Gustav Ernesaksa kuju juures istuti külj külje kõrval, nauditi laulupidu.”

Sirje Kaasik juhendab Uuemõisa kooli laululapsi. „Nad olid ka nii vaimustatud. Usun, et järgmisel korral tahavad ka kindlasti peole pääseda,” ütles koorijuht.

Ainsaks puuduseks pidas Sirje Kaasik seda, et laululava oli kesiselt kaunistatud. Ja kooride vahetumise ajal tekkis paus, need oleks tulnud vaheteks või muuga sisustada. Samuti tundis Kaasik puudust sellest, et lauluväljakule polnud seekord paigaldatud suuri ekrane. „Dirigendi ja lauljate emotsioone oleks tahtnud näha,” selgitas Kaasik.

Riigijuhid olid esireas.

1000 läänlast peol

Läänemaalt osales kolm päeva kestnud tantsu- ja laulupeol ligi 1000 lauljat, tantsijat, juhendajat ja abilit. Tantsupeo harjutused algasid eelmise nädala teisipäeval, lauluproovid reedel. Tantsupeo kaks etendust olid reedel ja laupäeval Kalevi staadionil.

Uuemõisa lapsed (nii nagu ka kõik teised Läänemaa lauljad) said peavarju Lasnamäe Pae gümnaasiumis. „Söögid olid maitsvad, ükski laps ei viirisenud,” kinnitas Kaasik. Lauluväljaku puhveteis ei müüdnud ühtegi limonaadi. Isegi limpsid puudumise pärast polnud Uuemõisa laululapsed heitunud.

Viie kilomeetri pikkuse rongkäigu pidasid Uuemõisa lapsed kenasti vastu. „Peaegu kõik ostsid lipud,” meenutas Kaasik. „Vahva oli, pealtvaatajad hüüdsid, kui me neist möödusime: „Elagu Uuemõisa!” ja kõik lapsed hõikasid kooris vastu.”

Sirje Kaasik on laulupeost osa saanud alates 1965. aastast. Esmesl peol oli ta koos vanaema pealtvaataja, hiljem on kõikidel pidudel osalenud kas laulja või juhendajana.

Haapsalu tantsu- ja koorijuht Ulrika Grauberg jäi noorte laulu- ja tantsupeoga igati rahule. „Minu meelest läks kõik kenasti, kõik olid õnnelikud. Oli vihma, tuult ja tormi, aga eestlane on sellega harjunud,” nentis Grauberg. „Noortega koos olles sain aru, et vihm meid ei takista.”

Iilm oli kehv

Laupäeval jäeti ära tantsupeo päevane etendus, sest ilmaennustus lubas paduvihma. „Kindlasti oli see ootamatus, kuid samas peame olema mõistlikud, aru saama,” arutles Grauberg. „Minul tuli oma noortele tantsijatele arusaadavaks teha, miks korraldajad sellise otsuse tegid.”

Graubergi tantsulapsed Tallinnas Vabaduse väljakul toimunud spontaansel tantsimisel ei osalenud.

„Aga õhtul olime taas staadionil, tantsud on ju õpitud, ei heidutanud meid miski,” ütles tantsujuht.

Läänemaa tantsulapsed said peo ajal peavarju Tallinna humanitaargümnaasiumis. „Seal läks õhtul ikka tõsiselt tantsuks lahti, nii et raske oli neid magama saada. Ma ei tea, kust nad seda energiat võtavad,” lausus Grauberg.

Pidu oli Graubergi sõnul vägev. „Müts maha, et eestlased suudavad sellist asja korda saata! Vaat seda saab nimetada traditsiooniks,” polnud Grauberg kiitusega kitsi, lisades, et midagi sellist mujal maailmas ju ei toimu.

Vihm ja tuul räsidsid, aga tantsupeolisi see ei heidutanud. Esiplaanil Haapsalu Läki Tantsule.

Maakonna märki kandsid tantsurühma Tõrvik juuniorid.

Haapsalu Tantsulusti tantsijad.

Peolised võimlemisrühmast Kirke.

Kirju Buenos Airesest

JÄRJELUT

EIA UUS

Näitlejanna peika tuli minu juurde, suudles mind põsele ja kutsus pärast peole, kuhu mind juuba kutsutud oli. Küsis, kus siis too kirjanik on. Ütlesin, et kust mina peaksin teadma, ja ta nähvas, et kas teil oli siis üheöösuhe.

Olin rabatud ja sain aru, et ei peaks olema. Kunstiinimeste värk, et nendest asjadest võib õigete nimedega ja otse rääkida, aga mulle täiesti võõra inimese küsimus, kas mingi teise täiesti võõra inimese suguorgan käis minu keha sees, tundub mulle ikka veidi üle piiri.

Sa ju tead, mind üldse ärritab see eeldus, et meesinimesed ja naisinimesed kokku tulles ei ole võimelised muud tegema kui sigima. Võeh. Ma saan aru, kust mul tuleb see tohutu vastumeelsus seksi suhtes, aga ma ka ei arva, et see oleks miski, mida pütüdlikut lahendada tuleks.

Maailmas on nii palju huvitavaid asju kui võõrastega voodis ähkida ja hõõruda. No võeh, võeh.

Ütlesin, et me ei läinud koos koju, ja ta irvitas, et vaene mees,

kulutas mu võrgutamisele terve öhtu.

Pärast osalesin mingis töötoas, kus pidi esinema see Tšiili kirjanik. Läksin istusin piskesse tuppa, kus oli nii kümme inimest, ka NINI tätoveeringuga pois. Näitasin kavast seda töötuba, kus tahtsin osaleda, ja ta ütles, et ma olen õiges kohas, et tema ongi üks nendest nimedest, kes läbiviijate real kirjast on. Ahaa.

Selgus, et kolmes pisikeses toas on igaühes eri juhendaja ja see tšiillane on teises toas. Nojah. Teha polnud enam midagi. Püsti tõusta oleks olnud ebaviisakas. See oli üle tunni väldanud luule töötuba, kus ta luges muudkui erinevatest raamatutest erinevaid luuletusi ette – väga hästi! ülimalt! – ja siis arutles prouadega. Seesama esimese öhtu vein, maailma lõpu Gran Reserva käis ringi. Luule ja punane vein, luule ja punane vein! Enamjaolt sain aru ka, ju on luule keel universaalne.

Kuni ta siis jälle ütles midagi hispaania keeles, ja kuna mu aju tõlkis veidi aeglaselt ning mulle tundus, et sain valesti aru, tõst-

sin pilgu maast ja nägin, et kõik proudad vaatavad mind. Olin vist õigesti aru saanud. Tätoveeritud mees ulatas mulle raamatu, õnneks ingliskeelse.

Ja niiviisi, sõrmenipsust muundusin selleks osaks endast, kes on luuletaja. Kes Kirjanike Liidu musta laega saalis maani kleidis tubeval häälel luuletusi deklameerib, ise samal ajal kas või tantsides või maas aledes. Mu hääle läks sügavaks ja kalju-kindlaks, ning kuigi ma polnud luuletust varem lugenud ja rõhkused ette ei teadnud, sain väga hästi hakkama. Kui lõpetasin, olid kõik vait.

Tõstsin pilgu raamatust, mees vaatas mind kui lummutist ja naistel olid ka kulmu pealael koos. Ja siis järgnes nii tormiline aplaus, kui kümnest inimesest tulla saab.

• Jõime Fernet Brancasid ja Juan ütles, et topsikud tuleb alles hoida, need on rendiga – baari tagastades saad oma peesod tagasi.

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €.

Suve eripakkumine – vett väljutav ja salendav kehahoolitus 55 €; maniküüri ja pediküüri kompleksihoolitus 39 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

• TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2); P–N 12–23 ja R, L 12–24. Tel 472 4605, 503 7289. Vt framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24.

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 4.–5. juulil kl 17.30; 6. juulil kl 14; 7. juulil kl 16; 9. juulil kl 13 animafilm „Mina, supervaras 3“, 3D, pilet 3,50 € + prillid 1 €.

• KONTSERT

7. juulil kl 21 Tanel Ruben Quintet feat. Kadri Voorand, pilet Piletilevis 14 €, kohapeal 16 €. K 5. juulil kl 19 Haapsalu Kuursaalil kontsert „Võta mind lehtede varjul“. Kädy Plaas (sopran), Riivo Kallasmaa (oboe) ja Ulla Krigul harmooniumil esitamas suveõhtus imekaunist tuntu ja vähem tuntud Eesti muusikat. Kavast autorid: Olav Ehala, Pärt Uusberg, Sven Grünberg, Lepo Sumera, Valter Ojakäär. Pääse 10 €.

ÕNNITLUS

OLEV PÄÄSUKE

60

Õnnitleme!

Haapsalu Jahiselts

KIRIKUTEATED

EELK KOGUDUSED

HAAPSALU K, 5. juulil kl 20 XXIV Haapsalu Vanamuusika Festivali avakontsert – Bach & reformatsoon. Esinevad Maria Valdmaa – sopran; Iris Oja – alt; Ukko Joller – bass. Ansambel Studio Vocale ja festivali barokkorkester. Dirigent Toomas Siitan. Piletiga (Toomkirik). **N, 6. juulil** kl 20 kirikukontsert – Ensemble Silva Rerum. Dirigent Karol Kisiel. Piletiga (Toomkirik). **R, 7. juulil** kl 9 hommikupalvus (Jaani k). Kl 20 kirikukontsert. La Grande Chapelle (Hispaania). Dirigent Albert Recasenas (Toomkirik). Kl 23 öökonsert. Ansambel Floridante. Maria Valdmaa – sopran; Meelis Orgse – barokkviiul; Saale Fischer – orel; Anna-Liisa Eller – kannel; Kristo Käo – teorb. Piletiga (Jaani k). **L, 8. juulil** kl 12.30 vabadusvõitlejate päeva jumalateenistus (Toomkirik). Teenib piiskop Tiit Salumäe. Laulab laulustuudio Do-Re-Mi Anne Pääsuke juhatusel. Kaitseliidu orkester. Kl 20 kirikukontsert – ansambel Superonus. Marco Ambrosini – *nyckelharpa*; Eva-Maria Rusche – klavessiin; Anna-Liisa Eller – kannel; Anna-Maria Helele – ülemhellilaul; Wolf Janscha – parmutilliid (Toomkirik). Kl 23 festivali öökonsert – Imbi Tarum (klavessiin). Piletiga (Jaani k). **P, 9. juulil** kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (Toomkirikus). Kl 20 XXIV Haapsalu Vanamuusika Festivali lõppkontsert. Heinrich Schütz, Giovanni Gabrieli, Orlandus Lassus jt. Studio Vocale, Haapsalu Festivali

koor ja orkester. Dirigent Toomas Siitan. Piletiga (Toomkirik). Kantselai avatud K ja R kl 10–13 (Kooli 6; info 5303 9835).

RIDALA P, 9. juulil kl 13 jumalateenistus armulauaga (kirikus). P, 30. juulil kell 13 kuld- ja hõbeleeripüha. 1967. ja 1992. aastal ja varem konfirmeeritud koguduse liikmed! Olete oodatud kuld- ja hõbeleeripühaks Ridala Maarja-Magdaleena kirikusse. Palun andke oma tulekust teada 25. juuliks tel 5809 3633 (õp Küllike Valk) või ridala@eelk.ee. Ridala Püha Maarja-Magdaleena kirik on avatud teeliste laupäeval ja pühapäeval kl 15–18. Koguduse kantselai avatud teisipäeviti kl 14–17.

MARTNA N, 13. juulil kl 18 juhatuse koosolek (kogudusemajas). 24.–26. juulil lastelaager Martna kogudusemajas. Info ja registreerimine tel 5809 3633 (Küllike Valk) või meilil martna@eelk.ee. Koguduse kantselai avatud teisipäeviti kl 10–13.

LÄÄNE-NIGULA N, 6. juulil kl 9.30 hommikupalvus kogudusemajas. P, 9. juulil kl 12 jumalateenistus armulauaga.

VORMSI P, 9. juulil kell 11 jumalateenistus kirikus.

EEKBL KOGUDUSED

HAAPSALU K, 5. juulil kl 19 piiblitund, Ilm 15. ptk. P, 9. juulil kl 10 jumalateenistus. E, 10. juulil kl 19 palvekoosolek. P, 23. juulil kl 14 jumalateenistus Nõva Peraküla palvelas.

TEADE

Haapsalu Linnavolikogu 30.06.2017. a otsusega nr 244 kehtestati Lihula mnt 16 krundi detailplaneering Haapsalu linnas.

Planeeringuga käsitleti 4419 m² pindalaga krundi, mis külgneb Lihula mnt viadukti ja sõiduteedega.

Hoonestatava krundile on planeeritud rajada LNG jaam ja surugaasitankla. Planeeringuga on määratud krundi ehitusõigus, mille kohaselt saab krundile paigaldada vajalikud seadmed ja rajatised (2 vertikaalset 25 m kõrgust mahutit, tehnoseadmete konteinerid, pumbad, tankurid jms). Rajatiste ala ümbristetakse piirdega. LNG jaama planeerimisel on lähtutud, et kavandatavate mahutite kogumaht jääb alla 50 tonni. Planeeringule on koostatud riskide üldine analüüs. Territoorium kaetakse kivistust- või kõvakatttega ja varustatakse välisvalgustusega. Krundile on planeeritud kaks juurdepääsuteed, mis arvestavad perspektiivset übersõitu viadukti all olevalt teelt Lihula maanteele.

Kehtestatava detailplaneeringuga tehakse ettepanek üldplaneeringu muutmiseks (maakasutuse otstarbe osaliseks muutmiseks). Haapsalu linna üldplaneeringu kohaselt on maa-ala funktsiooniks ärimaa, planeeritud krundi sihtotstarve on tootmis- ja ärimaa.

Planeering algatati krundi omaniku JetGas OÜ ettepanekul. Detailplaneeringu koostas projekteerimisbüroo Klotoid OÜ.

Haapsalu linnavolikogu

TEATED

Tennise meistrivõistlused

Lääne maakonna 2017. aasta meistrivõistlused tennis. Registreerimine 5. juulini kl 18 meiliaadressil vello@promenaad.ee.

Kavas mees- ja naisüksikmäng, mees-, nais- ja segapaarismäng.

Haapsalu tenniseklubi

Detailplaneeringu kehtestamine

Haapsalu Linnavalitsus teatab, et 30.06.2017. a korraldusega nr 390 kehtestati Endla tn 17 krundi detailplaneering Haapsalu linnas.

Planeeringuga muudeti 517 m² suuruse elamukrundi ehitusõigust olemasoleva kõrvalhoone laiendamiseks. Hoonestatud krundil asuvad elamu ja kõrvalhoone. Planeeringuga on suurendatud hoonete suurimat lubatud ehitisealust pindala, kõrvalhoone kõrgust ja korruselisust. Krundile on määratud hoonestustingimused kõrvalhoone laiendamiseks, teise korruse ehitamiseks.

Kehtestatud detailplaneering on kooskõlas Haapsalu linna üldplaneeringuga.

Haapsalu linnavalitsus

Nõva Vallavalitsus kehtestas oma 21.06.2017. a toimunud istungil Vaisi külas asuva Pajusauna kinnistu (katastritunnus 53101:001:1111, pindala 1,6 ha, maa sihtotstarve 100% elamumaa) detailplaneeringu.

Vastavalt Nõva valla üldplaneeringule asub kinnistu detailplaneeringu koostamise kohustusega alal ning miljööväärtuslikul hoonestusalal. Detailplaneering näeb ette kahe elamukrundi rajamise, kus hoonete arvaks ühel krundil on kuni 5, ning olemasoleva haljastuse maksimaalse võimaliku säilitamise. Pajusauna kinnistu detailplaneering ei muuda valla üldplaneeringut.

Nõva vallavalitsus

Toimetused avatud E–R 8.30–17.

38. osa

Tüüp, kes ropendas ja pude-list veini jõi, istus autorooli, Tätoveering ta kõrvale ja mina taha.

Sõitsime klubisegi (olin plaaninud sinna kõndida...). Korraldaja ütles uksel, et ma olen tema pruut, mul käis judin luudest läbi. Kõik olid nii noored, nii noored, ja siis Juan, *circa* 55, ja Tätoveering, vast üle 35. Jõime Fernet Brancasid ja Juan ütles, et topsikud tuleb alles hoida, need on rendiga – baari tagastades saad oma peesod tagasi.

Mehed lobisesid hispaania keeles ja hakkasid siis rõvedalt naerma. Küsisin, mis teema on, ja ta karjus üle muusika: „Me arutame, et tahaks sind keppida!“

Ma ei mäleta, mis näoilme ma tegin, tõenäoliselt olin vap-per. Mind ajas nii tohutult segadusse see tema käitumine, mis mõjus kuidagi lõhestunud isiksuse moodi. Ta oli eelmistel päevadel selline vaikne karuotu tundunud, nüüd äkki selline ropp räuskaja, null-austuse ja väarikusega.

Jäin temaga kahekesi rääkima ja ta ärples vähem. *Järgneb*

Ohtlike jäätmete kogumise ring

Haapsalu linnas 7. juulil
Kaluri tn autobussipeatuse 13–13.20
Eha tn – Koidu tn ristmik 13.30–13.45
Metsa tn – Uus tn ristmik 13.50–14.05
Metsa tn – Jalaka tn ristmik 14.10–14.20
Jalaka tn – Vahtra tn ristmik 14.25–14.45
Tamme prügimaja juures 14.50–15.15
Männiku tee – Käbi tn ristmik 15.25–15.45

Ridala vallas 8. juulil
Haeska külas seltsimaja juures 9–9.20
Kiideva külas Kiideva bussipeatuses 9.40–10
Puisse bussipeatuses 10.20–10.40
Panga külas Panga bussipeatuses 11–11.20
Parila külas kaupluse juures 11.40–12
Väike-Ahli külas paekivitoostuse plat-sil 12.20–12.40
Mäekülas Mikhli külastamaja juures 13–13.20
Paralepas Tulika tn nurgal 13.40–14
Uuemõisas Mehtransi esisel platsil 14.10–14.30
Uuemõisas Haudejamaa tee korrus-majade ees parklas 14.35–15
Üsse külas Üsse bussipeatuses 15.15–15.30

Kogumisingidel võetakse vastu: õljajätmed (vedelad), õlifiltrid, ohtlike ainete reostunud materjalid, päeva-valguslambid, elavhõbedat sisaldavad jätmed, ravimid, värvi-, laki-, liimi- ja lahustijätmed, ohtlike ainete jääke sisaldav pakend, pliikad, muud akud ning patareid ja väikeakud, kemikaali-d, taimekaitsevahendid, ohtlikke osi sisaldavad jätmed (televiisorid, moni-torid, külmkapid).

Vastu ei võeta: autorehve, elektri-pliite jt suure- ja väikesemõõtmeli-si kodumasinaid, mis ei sisalda ohtlik-ke jäätmeid.

Vastu ei võeta ohtlikke jätmeid juridiilistelt isikutelt.

Ohtlike jäätmete ringi kontaktisikud: Haapsalu linnavalitsus, Sirli Vaksman 5883 8892
Ridala vallavalitsus, Helen Rammu 5692 0295

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.

Toimetused 473 7222,

kuulutused ja reklaam 473 7111,

e-post info@le.ee

Kodulehekülge: www.le.ee

Peatoimetaja

Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Lemmi Kann,

Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Üuemaa

Reklaam reklaam@le.ee

Küljendaja Tiina Liiv

Korrektor Heli Tammik

Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja

Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk

Raamatupidaja Vilma Hõovel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504

Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,

SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Uus puitkarkassiga puukuur 3x5 m koos paigaldusega. Hind 1380.- Tel 5560 4804

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus, Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuud ning pakitud turba- ja puidubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula Saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 5078754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuid müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Müüa kütte- ja kaminapuud nii lahtiselt kui ka võrgus 40 l / 60 l, klotsid ja tulehakatis 40 l võrgus ja lehtpuusaepuru kotis. Tel 501 8594, kaminapuu.ee.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Müüa küttepuid. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Kask al 35 €/rm; segapuu al 28 €/rm, haab al 28 €/rm, kuiv puu al 35 €/rm. Pikkus vastavalt ostja soovile. Veoga. Ladumisteenus. Tel 5614 6900.

Armatuurraud 16 ja 20 mm, müüri-võrgud seinaplokile 100, 150, 200 ja 250 mm. Metallist piirded, väravad, väravate raamid. Tel 515 9623, armer@estpak.ee.

Müüa otse tootjalt pakitud puit- ja turbabriketti, 6–8 mm pelleteid, klot-sid lahtiselt või pakitult. Kivisüsi 25 kg kotis. Vedu. Tel 506 8501.

Segapuu, mänd, kuusk ja lepp 30; must lepp ja saar 32 €/rm; kask 35; Kuiv okaspuu 34; segapuu 36; segalehtpuu 38; lepp 40; must lepp ja saar 44 €/rm. Kriske OÜ tel 5648 6058.

Müüa küttepuid kuiva, toorest 30–50 cm ja 3meetrine küttepuid al 10 rm vedu hinnas. Hind kokkuleppel. Tel 5647 7966.

OST

Läänemaa Jäätmejaam ostab vana-paberit, pappi ja kilet 20 €/t. Avatud E–R 9–17, L 9–14. Tel 5668 1436.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspetse.ee. Teave tel 5837 6276.

AUTOD

Ostan GAZ-21 Volga uusi varuosi. Telefon 504 3973.

KINNISVARA

 Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja **HINDAMINE.** Tel **473 4376.**

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Triovara Halduse OÜ ostab **põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti.** Tel 507 2231.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

Müüa 3toaline (49 m²) remonti vajav korter kõrgelt hinnatud Niine 27 majas Haapsalus 3. korrusel. Vahe-tuse võimalus väiksema korteri vastu + komp. või korteri vastu mõnes teises linnas. Tel 5844 0369.

Müüa maja mere ääres Rohukülas. Saun, suur viljaaed, krunt 2000 m², puurkaev. Tel 5566 3830.

Müüa Virtsu alevikus 2toaline ahju-küttega korter teisel korrusel. Hind 6000 €. Tel 5669 3665.

TEENUS

Ehitusfirma Developing OÜ
* katuste renoveerimine,
* fassaaditööd,
* majade ehitus,
* üldehitus.
Tagame kvaliteedi. Pakume koostööd korteriühistutele. Tel **5373 7796.** www.developing.ee

Korstnapühkimisteenus. Tel 5567 4532. Helistada E–R kell 8–17!

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Telerite ja elektroonika remonditöökoda Haapsalus Lihula mnt 27 (autobaas). Avatud tööpäeviti 9–18 ja laupäeval 9–14. Tel 473 3055, 5557 4519.

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrus-majade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisalekke. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helistaja julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Tootja Läänemaal valmistab klaas-plastist septikuid ja mahuteid. Kae-ve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meel-dejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remondi-töid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Rakkekaevude kaevamine, puhasta-mine ja remont. Tel 557 4792.

Viin ära teie juurest kodumasinaid, va-na mööblit, metalli, ehitusprahti jms. Lammutustööd. Teen väikseid ehitus-töid. Tel 5802 9660.

Ehitus- ja remonditeenus. Üldehi-tajad ootavad töopakumisi mitme-sugustele ehitusvaldkonda kuuluvatele töödele, sh korterid ja eramajad. Oma transport ja töövahendid olemas. Küsi hinnapakumist tel 5673 0846.

Paigaldame teie majale uue katuse ja kõik muu sinna juurde kuuluva. Töö kvaliteetne ja hinnad mõistlikud. Tel 5674 8626.

Aventera OÜ teeb plaatimistöid ning saunade remonti ja ehitust. Pakume koostööd firmadele. Tel 5332 6856, alari.aventera@gmail.com.

TÖÖPAKKUMINE

Haapsalu Veekeskus võtab töö-le **instruktori.** Töö peamised üles-anded on külastajate juhendamine, reeglite selgitamine ja nende täitmi-se jälgimine ning turvalisuse taga-mine. CV palume saata e-aadressil haapsalu@spordibaasid.ee, kontakt-tel 506 5688.

METS

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid.** Tel **511 0415** ja **517 9866.**

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 9001727, kogunud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Loe veebis
www.le.ee

JÄRELEHÜÜE

In memoriam
SILVI SAARLO
8.3.1931–2.7.2017

Läänemaa käsitöö on kaotanud hea sõbra ja tugisamba. Meie hulgast on lahkunud Silvi Saarlo – meie vaimse kultuuripärandi hoidja. Silvi sündis 8. märtsil 1931. aastal Läänemaal Püses. Silvi armastas alati lisada väljendi – kivisel Läänemaal. Maa oli kehv, mehed merel ja naistel tuli kõigega hakkama saada: kasvatada lapsed suureks ja majandada kodutalu. Ja Silvi sai. Käsitööga puutus Silvi kokku juba varases nooruses. Kodutallu tellitud ajakiri Taluperenaine ning emalt saadud õpetused olid need, mis avasid Silvi teekonna käsitöömaailma. Õpingud Kehtna Kodumajanduskoolis jätsid Silvisse tugeva jälje kuni eluõhtuni, selle kooli vaimsus ei kustunud temas. „Kui midagi teed, tee korralikult. Alustatu tuleb lõpetada. Iga käsitöö on omanäoline.“ Nendest põhimõtetest lähtus ka Silvi. Kodust ja koolist saadud oskused olid suureks abiks tema tööinimeseteel – ametikohad olid ikka ja alati seotud käsitööga. Haapsalu Rajooni Tööstus-kombinaadis oli ta nii kuduja kui ka hiljem juba meister, suureks armastuseks said nii silmuskudumine kui ka tikkimine. Oma tööde ja tegemistega kujunes aja jooksul Silvist Läänemaa käsitöö arvamusi liider ning traditsioonilise käsitöö eestkõneleja. Ta ei keelanud kunagi oma abi ega nõu. Silvi oli andja. Mitmed käsitööringid üle tolaaegse rajooni ning hea koostöö kohaliku elu kujundajate ja otsustajatega andsid tugeva aluse Läänemaa käsitöötraditsioonide säilimisele, hoidmisele ja edendamisele. Lugematul hulgal rahvakunstinäitusi ning -esitlusi, individuaaljuhendamised ja projektides kaasalöömised, sallipäevade ellukutsumine, oma kodukoha Püse ja ka Haapsalu elus aktiivne osalemine – just see oli meie Silvi. 1992. aastal oli Silvi üks viiest Haapsalu Käsitööselti asutajaliikmest. Tänu Silvi otsusekindlusele, töökuuele ning oskusele suhelda erinevate inimestega on see seltis elanud tegusat ja huvitavat elu ning ellu on kutsunud Haapsalu pitsikeskus. See oli Silvi suur unistus – et Haapsalu sall saaks omale kodu. Selle unistuse täitmise, pitsikeskuse loomise juures ta oli ja lõi kaasa ning meie, Haapsalu Käsitööselti naised, oleme õnnelikud, et meil oli au olla Silvi kaasteelised. Aitäh Sulle, Silvi, kõige eest.

2001. aastal andsid Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit ja Rahvakultuuri Keskus Silvile Haapsalu salli traditsiooni hoidmise ja edendamise eest pä-randihoidja aunimetuse. Lisaks oli Silvi Saarlo Eesti vaimse kultuuripärandi nimistusse kantud meister.

Haapsalu Käsitööseltis

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis ema, vanaema, abikaasa

EHA SAARITS (VIIMSI)
1.4.1965–30.6.2017

Omaksed

Ärasaatmine 8. juulil kl 13 Kunderi 6, Rakvere.

Avaldame kaastunnet emale, elukaaslasele, lastele ja lastelastele kalli

EDA VEIDE

kaotuse puhul.

Kontaktikeskuse Haapsalu kollektiiv

Südamlik kaastunne Endlile kalli

EDA VEIDE
kaotuse puhul.

Prk Murr

Avaldame kaastunnet omastele

EDA VEIDE
lahkumise puhul.

Andres, Aivar ja Argo peredega

Siiras kaastunne Ruth Kampmannile kalli isa

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Haapsalu põhikool

Mälestus on muusika, mis heliseb igavesti...
Südamlik kaastunne Ellele ja lastele peredega kalli abikaasa, isa ja vanaisa

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Tiina, Taimi, Erike, Eva

Avaldame kaastunnet Ruthile, Andresele, Margarethile, Christopherile ja Henriethile armsa isa, äia ja vanaisa

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Oru koolipere

Südamlik kaastunne Ellele lastega

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Egla, Ulvi, ja Rudolf peredega

Südamlik kaastunne perekond Turnaule

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Prk Matvei

Sügav kaastunne lähedastele kalli

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Prk Makienko

Avaldame sügavat kaastunnet Peeter Turnaule perega kalli isa

PEETER TURNAU
surma puhul.

Kullamaa vallavalitsus

Südamlik kaastunne Ellele abikaasa, Ruthi ja Peetri peredele isa ja vanaisa

PEETER TURNAU
kaotuse puhul.

Marge laste-peredega Kirblast

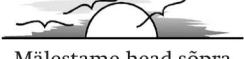

Igale meist on antud aeg, aeg tulla, aeg olla, aeg minna.

Sügav kaastunne Mart Veskile perega isa

HELMUND VESKI
surma puhul.

Oliver, Steven, Triin, Getter, Ollar, Kristi, Alma, Velta, Helle, Riina, Olev, Kert, Piret

Mälestame head sõpra

HELMUND VESKIT
ja avaldame sügavat kaastunnet Mardile ja Veikole perekondadega. Volli, Raivo, Igor jaValter

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.
Südamlik kaastunne Virvele ning Margitile ja Piretile peredega

MATI HIIE
kaotuse puhul.

Tanja, Sirleti ja Omari pered

Aiandusühistu „Ando 1” liikmed avaldavad kaastunnet Virvele perega abikaasa

MATI HIIE
ootamatu surma puhul.

Langetame leinas pea

MATI HIIE
mälestuseks.
Siiras kaastunne Virvele ja teistele lähedastele.

Arvi ja Juta

Südamlik kaastunne Virvele, Margitile ja Piretile kalli

MATI HIIE
ootamatu kaotuse puhul.

Rene ja Ivo

On sinu jaoks kõik tormid vaibunud, su paat on jõudnud igaviku randa.

Südamlik kaastunne Almale abikaasa ja lähedastele kalli

ERICH KLAASI
kaotuse puhul.

Viivi, Eino ja Ülo

Kallis Alma, südamlik kaastunne kalli abikaasa

ERICH KLAASI
kaotuse puhul.

Milvi, Imbi ja Andres peredega

Haapsalu Käsitööseltis on leinas. Armas seltsi asutajaliige, hea kaaslane ja käsitöö eest seisja

SILVI SAARLO,
Sa jääd alati meie südamesse. Sügav kaastunne perele ja kõigile lähedastele.

Avaldame kaastunnet Endlile ja lastele

EDA VEIDE
surma puhul.

Kinkus ja Ratassepp

Südamlik kaastunne Milvi Siimole kalli

ema
kaotuse puhul.

Tantsurühmad Susanna ja Eha

Mikk Lõhmus esindab Chicagos Eesti lion'eid

Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus on praegu Chicagos heategevusliku Lionsi liikumise maailmakongressil. Kongressi plenaaristungi peaesinejaks oli USA endine asepresident, keskkonnaaktivist ja Nobeli rahupreemia laureaat Al Gore, kes pidas väga sütitava ja asjaliku kõne kliimamuutuste teemadel.

„Kõige tähtsam on aga rääkida teiste ja teinekord väga kaugete riikide esindajatega, selgitada, kus kohas siis Eesti ikkagi asub,” ütles Lõhmus. Tänavu sai kaasa lüüa ka Chicago heategevusprojektides, Lõhmus käis näiteks sealse jõe äärt vösast puhastamas.

Lõhmus on Lionsi liikumisega seotud 2008. aastast. Ta on olnud klubi LC Laagri president, praegu on Lõhmus piirkonna revident.

Eestis on lion'itel 60 klubi ja 1400 liiget, Lääne-
maal tegutsevad LC Lihula ja naisteklubi LC Haap-
salu Valge Daam. **URMAS LAURI**

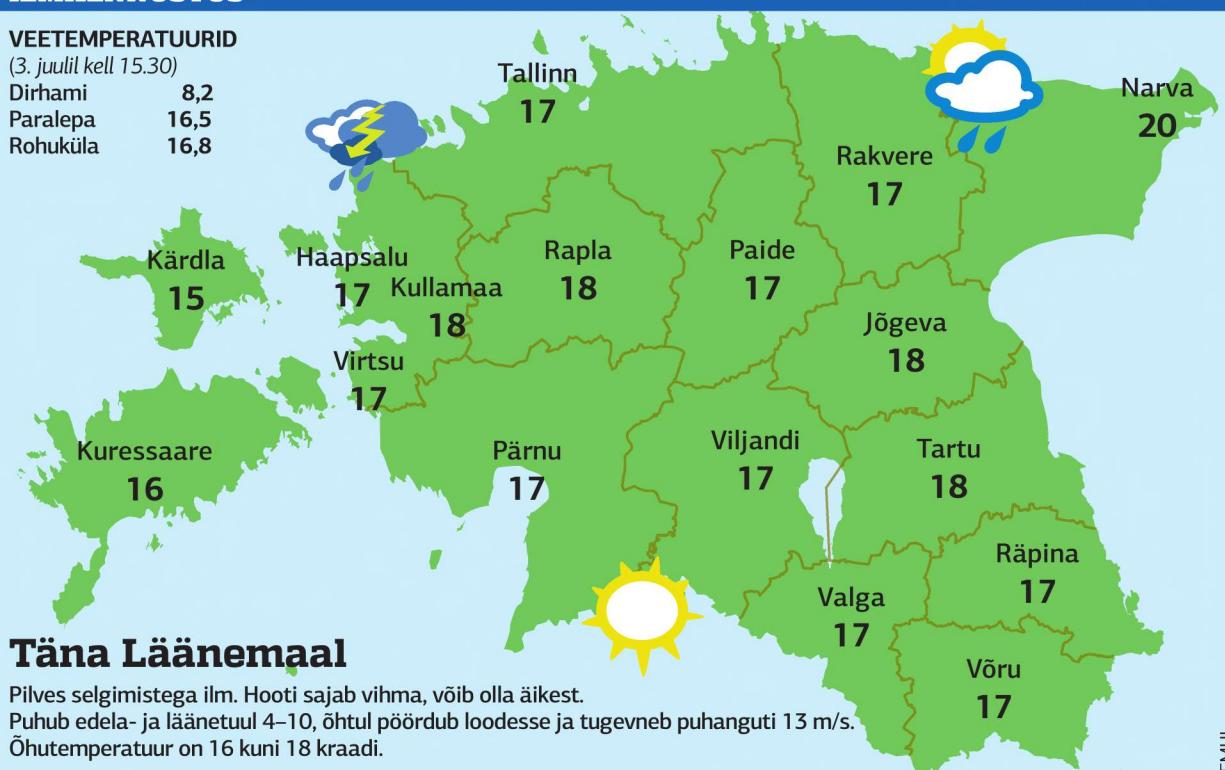
URMAS LAURI

ILMAENNUSTUS

VEETEMPERATUURID

(3. juulil kell 15.30)

Dirhami	
Paralepa	1
Rohuküla	1

Täna Läänemaal

Pilves selgimistega ilm. Hooti sajab vihma, võib olla äikest.
Puhub edela- ja läänetuul 4–10, öhtul pöördub loodesse ja tugevneb puhanguti 13 m/s.
Õhutemperatuur on 16 kuni 18 kraadi.

Kolmapäev

loode-, läänetuul
5–11(15) m/s

öö päev

10°..16°

Neljapäev

lääne-, loodetuul
4–10(14) m/s

Reede

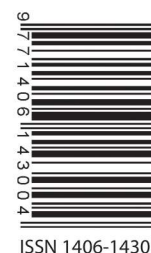
läänetuul
4–9 m/s

8°..19°

Laupäev

põhjatuul
3–8 m/s

7°..20°

VAATAKA
WWW.EE

SAKU BLUESFESTIVAL
saku
ASUTATUD 1999

ESITLEB

AUGUSTI

BLUUS

4-5 AUGUST 2017

HAAPSALU
ESTONIA

www.augustibluus.ee

ERIC GALES USA DUKE
ROBILLARD USA LACHY DOLEY AUS
IVO & ROBERT LINNA "TEINE SUUR,
TEINE VÄIKE" EST
TANEL PADAR BLUES BAND EST NATHAN
JAMES & JUMPING CATS USA/RUS THE RIDE FRA
DANY FRANCHI BAND ITA TINY LEGS TIM BEL
MICKE BJÖRKLÖFF & LEFTY LEPPÄNEN FIN IVAN BLUES UKR THE
SWAMP SHAKERS LAT LARS LEMBERG & LOS RESONATORS FIN
ROOTS, TEREP, TAMMEPÖLD EST HILBERT'S PROBLEM EST ENN VEI BLUES BAND EST
BLUULE EST TOMAHAWCK BROTHERS EST LEPATRIINU EST STAATUS EST

PILETILEVI

MAI LÕPUNI SOODSAM

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

LÄÄNE ELU
TELLIMISHINNAD

www.le.ee tel 473 7222

Telli nüüd
Lääne Elu vähemalt
kolmeks kuuks ja
võida pääsmed
Augustibluusile

5.–9. juuli

XXIV

Haapsalu Vanamuusika- festival

K 5.7 20.00 Toomkirik
Bach & reformatsioon
Maria Valdmaa (sopran),
Iris Oja (alt), Uku Joller (bass)
Ansambel Studio Vocale
Haapsalu Festivali Barokkorkester
Dirigent Toomas Siitan

N 6.7 20.00 Toomkirik
Polona XVII / XVIII
Ensemble Simultaneo
Ensemble Silva Rerum arte
Dirigent Karol Kisiel

R 7.7 20.00 Toomkirik
La Grande Chapelle
Victoria: Officium defunctorum

23.00 Jaani kirik
Õkontsert I: Nuove Musiche
Ansambel Floridante

L 8.7 20.00 Toomkirik
Taasavastatud barokk
Ensemble Supersonus

23.00 Jaani kirik Õkontsert II:
Imbi Tarum

P 9.7 20.00 Toomkirik
Venezia – München – Dresden
Ansambel Studio Vocale
Haapsalu Festivali Barokkorkester
Dirigent Toomas Siitan

Festivali kava ja piletid:
studiovocale.ee

**Info 551 6283 või
tabiremont@gmail.com**

Teostame remonditööd eramajades ja korterites.

- Siseviimistlust (pahteldamine, värvimine, plaatimine, põrandad, kipsplaadi paneel, lammutustööd)
- Akende ja uste paigaldus, vahetus, reguleerimine
- Haljastustööd (trimmerdamine, niitmine, võsa- ja puudelõikus jne)
- Mööbli montaaž. Kodukoristust ja akende pesu

AM TIMBER
ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimmer001@hotmail.com

Kleidid, aksessuaarid ja jalanõud
soodsate hindadega!

Siin on midagi just Sulle!
www.bridgestore.ee

NB! Haapsalus pakk tasuta
koju või kontorisse.

PARILA KLAAS OÜ

Lähtume alati kliendi soovidest ning peame lugu traditsioonidest ja looduse säästmisest.

Valmistame **eritellimusel** puidust aknaid ja uksi ning muid puidust tooteid.

Westmeri 2
90502 Haapsalu
Tel 472 0868
info@parila-klaas.ee

**Siin võiks
olla sinu
reklaam**

**tel 473 7222
www.le.ee**